

ZATWIERDZAM:

Sekretarz Stanu Ryszard Bartosik

Warszawa, dn. 21.07.2023 r.

Protokół z XVII posiedzenia Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w dniu 22 czerwca 2023 r.

22 czerwca 2023 r. odbyło się XVII posiedzenie Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (KM PROW 2014-2020), któremu przewodniczył Pan Ryszard Bartosik, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW), Przewodniczący Komitetu.

I. Przyjęcie porządku obrad

Pan Minister Ryszard Bartosik rozpoczął obrady XVII posiedzenia Komitetu Monitorującego PROW 2014-2020 witając członków Komitetu oraz poinformował, że spotkanie będzie nagrywane, w celu wiernego odzwierciedlenia dyskusji i przygotowania protokołu ze spotkania. Poinformował również, że administratorem danych osobowych jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z siedzibą Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Warszawie, ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa.

Pan Minister Ryszard Bartosik poinformował, że posiedzenie KM PROW 2014-2020, poświęcone jest w głównej mierze omówieniu i przyjęciu Sprawozdania rocznego z wdrażania PROW 2014-2020 za rok 2022. Przedstawione zostaną również informacje, nt. aktualnego stanu wdrażania programu, a także informacje o Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększaniu Odporności.

Przed przyjęciem porządku obrad potwierdzono kworum niezbędne do procedowania przez KM PROW 2014-2020.

Porządek obrad Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w dniu 22 czerwca 2023 r.:

10.30 – 11.00 – Rejestracja uczestników posiedzenia.

11.00 – 11.10 – Przyjęcie porządku obrad.

11.10 – 11.40 – Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Roczного sprawozdania z wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za rok 2022.

11.40 – 12.10 – Przedstawienie informacji na temat stanu realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

12.10 – 12.40 – Przedstawienie informacji o Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększaniu Odporności.

12.40 – 12.50 – Sprawy różne.

12.50 – zakończenie posiedzenia.

Porządek obrad został przyjęty jednogłośnie przez członków KM PROW 2014-2020.

- II. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Roczego sprawozdania z wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za rok 2022.

Uchwała nr 237 z 22 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia Roczego sprawozdania z wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za rok 2022.

Pan Grzegorz Wirtek, zastępca dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej, zaprezentował informacje dot. Roczego sprawozdania z wdrażania PROW 2014-2020 za rok 2022 (prezentacja została przekazana członkom KM PROW 2014-2020 po posiedzeniu). Poinformował, że jest to już ósme sprawozdanie oraz, że Instytucja Zarządzająca musi do dnia 30 czerwca br. przekazać do Komisji Europejskiej (KE) Sprawozdanie roczne, zatwierdzone przez KM PROW 2014-2020. Dodatkowo, w sposób syntetyczny zostały zaprezentowane informacje zawarte w przedmiotowym dokumencie oraz efekty realizacji programu (stan na koniec grudnia 2022 r.).

Po przedstawieniu prezentacji została otwarta dyskusja.

Pan Minister Ryszard Bartosik przekazał oficjalnie, dalsze prowadzenie posiedzenia Panu Łukaszowi Tomczakowi, Dyrektorowi Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej.

Następnie Pan Ryszard Czaicki, przedstawiciel izb rolniczych, wskazany przez Krajową Radę Izb Rolniczych, w swojej wypowiedzi nawiązał do Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oraz zwrócił się z propozycją by kryteria dostępu dla nowych interwencji były łatwiejsze i bardziej dostępne dla rolników.

Jako kolejny, głos zabrał Pan Adam Nowak, członek Prezydium Zarządu Głównego Ochotniczych Straży Pożarnych RP, przedstawiciel organizacji na rzecz ochrony środowiska wskazany przez Radę Działalności Pożytku Publicznego, który zwrócił się z pytaniem o liczbę wniosków, które są w trakcie rozpatrywania i związanych z tym opóźnień.

Udzielając odpowiedzi Pan Łukasz Tomczak odniósł się do kryteriów dostępu w ramach nowej perspektywy finansowej, informując, że zostały podjęte działania upraszczające. Natomiast w odniesieniu do sprawy dotyczącej rozpatrywania wniosków, poinformował, że nie ma opóźnień związanych z ich rozpatrywaniem. Procedowana jest obecnie zmiana PROW 2014-2020 dotycząca zamiany plany finansowego. Wniosek w tej sprawie został przekazany do Komisji Europejskiej.

Pan Wojciech Styburski, przedstawiciel Polskiej Izby Technologii, odniósł się do uproszczeń w PS WPR 2023-2027 oraz zwrócił się z zapytaniem do przedstawiciela KE o termin zmiany PROW 2014-2020 aktualnie opiniowanej przez służby Komisji w zakresie realokacji planu finansowego.

W odpowiedzi Pani Małgorzata Nikiel – Lambert, przedstawicielka KE poinformowała, że wniosek w przedmiotowej sprawie trafił do KE 13 czerwca br. i jest obecnie wewnątrznie konsultowany.

W kontekście poruszonych kwestii dotyczących rosnących cen, Pan Dyrektor Łukasz Tomczak poinformował, że jedną ze zmian PROW 2014-2020 (już zatwierdzona) dotyczyła zmiany limitów, m.in. w działaniu Modernizacji gospodarstw rolnych.

Jako kolejny głos zabrał Pan Krzysztof Janiak, Zastępca Dyrektora CDR w Brwinowie, przedstawiciel Centrum Doradztwa Rolniczego, który zwrócił się z prośbą by w kolejnych prezentacjach dodać odniesienia do wskaźników, które były zakładane.

Po zakończonej dyskusji **Uchwała nr 237 z 22 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia Rocznego sprawozdania z wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za rok 2022** została poddana pod głosowanie i w głosowaniu jawnym została przyjęta jednogłośnie (21 głosów za).

III. Przedstawienie informacji na temat stanu realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Pan Grzegorz Wirtek przedstawił informacje, nt. stanu realizacji PROW 2014-2020 wg danych na dzień 11 czerwca 2023 r. (prezentacja została przekazana członkom KM PROW 2014-2020 po posiedzeniu).

Pan Grzegorz Wirtek zaprezentował ogólne dane dot. złożonych wniosków o przyznanie pomocy, kontraktacji oraz aktualnych wydatków w ramach PROW 2014-2020 w kontekście okresu przejściowego i związany z tym budżet. Nawiązał także do przesłanego do KE wniosku dotyczącego zmiany PROW 2014-2020.

Po przedstawieniu prezentacji została otwarta dyskusja.

Pani Elżbieta Siemiątkowska, Dyrektor DROW w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, przedstawiciel instytucji zarządzającej regionalnym programem operacyjnym realizującej – rozwój lokalny kierowany przez społeczność, odniosła się do naborów w ramach, m.in. gospodarki wodno-ściekowej i budową lub modernizacją dróg lokalnych i związanych z tym powstałych list rezerwowych. Zwróciła się jednocześnie z prośbą o realokację środków finansowych na te inwestycje w ramach PROW 2014-2020, biorąc pod uwagę, że interwencje wodno-ściekowe i w budową lub modernizacją dróg lokalnych nie zostały uwzględnione w PS WPR 2023-2027.

Pan Łukasz Tomczak odniósł się do powyższych kwestii informując o dostępnym wsparciu w inwestycje w innych programach, np. KPO oraz poinformował, że należy spodziewać się także kolejnej zmiany planu finansowego PROW 2014-2020.

W odniesieniu do wcześniejszej wypowiedzi Pan Adam Nowak podzielił głos strony samorządowej dotyczący obaw o realizację inwestycji ze względu na brak środków finansowych.

Pan Andrzej Górczyński, Członek Zarządu Województwa Łódzkiego, przedstawiciel samorządu wojewódzkiego wskazany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, również potwierdził, że potrzebne są środki finansowe na działania wodno-kanalizacyjne, w tym m.in. na zbiorniki retencyjne.

Pani Wanda Klepacka, Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju, odniosła się do tej kwestii informując, że w najbliższym czasie zostaną uruchomione nabory w ramach KPO na inwestycje wodno-kanalizacyjne. Dodatkowo poinformowała, że środki na gospodarkę wodno-ściekową dostępne są w poszczególnych Programach Regionalnych finansowanych w ramach Polityki Spójności. Środki na przedmiotowe inwestycje dostępne są także w Programie Inwestycji Strategicznych „Polski Ład”.

IV. Przedstawienie informacji o Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększaniu Odporności.

Pani Wanda Klepacka przedstawiła informacje o Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększaniu Odporności (prezentacja została przekazana członkom KM PROW 2014-2020 po posiedzeniu).

Pani Wanda Klepacka przedstawiła informacje o trwających i planowanych naborach wniosków oraz stanie wdrażania KPO w liczbach.

Po przedstawieniu prezentacji została otwarta dyskusja.

Pan Andrzej Górczyński, nawiązał do retencji, podkreślając znaczenie tych inwestycji w rozwój obszarów wiejskich. Nawiązał również do sprzedaży bezpośredniej i metod ułatwień dla rolników, tak by zachęcić do pozostawiania na wsi.

Pan Ryszard Czaicki zwrócił uwagę na informacje dotyczące naborów wniosków dot. wsparcia wymiany pokryć dachowych oraz wyraził nadzieję na ponowne uruchomienie naboru z uwagi na duże zainteresowanie. Nawiązał też do prowadzonych naborów w formie elektronicznej i związanych z tym ewentualnymi trudnościami (wykluczenia cyfrowego).

Pani Agnieszka Wesołowska, Członek zarządu Stowarzyszenie Aktywna Wieś Słup, przedstawiciel organizacji na rzecz rozwoju wsi wskazany przez Radę Działalności Pożytku Publicznego, nawiązała do problemu pustoszenia wsi. Zwróciła uwagę na znaczenie szkoleń z zakresu zdrowej żywności, sprzedaży bezpośredniej i wszelkich działań, które zachęcałyby do pozostania na wsi młodych ludzi.

Pan Łukasz Tomczak poinformował, że wsparcie młodego rolnika w PS WPR na lata 2023-2027 jest jedną z kluczowych interwencji. Dostępne są na to środki finansowe oraz że kryteria wyboru poszczególnych interwencji nastawione są na ludzi młodych.

Pan Krzysztof Janiak poinformował o prowadzonych przez Centrum Doradztwa Rolniczego różnego rodzaju szkoleniach oraz działaniach podejmowanych w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w tym m.in. na promocję zdrowej żywności, czy produkcję ekologiczną.

Pan Adam Nowak odniósł się do trendów europejskich dotyczących, m.in. odsetka młodych ludzi pracujących na wsi. Powiedział, że jeżeli nie będzie zapewniony podobny poziom życia na wsi jak jest w miastach, to będzie narastał problem związany z wymianą pokoleniową na wsi. Podkreślił znaczenie działań realizowanych w ramach KSOW, a w przyszłości w KSOW+.

Pan Arkadiusz Mazur, ekspert w Biurze Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, przedstawiciel Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów zwrócił uwagę, że efekty podejmowanych działań, w ramach poszczególnych programów i ich skutki nie są odczuwane w takim wymiarze jak być powinny, biorąc pod uwagę ich zasięg oraz nakłady finansowe. Dzięki tym środkom finansowym generowane są nowe miejsca pracy i inwestycje. Zwrócił się z prośbą by bardziej eksponować efekty, w podziale na województwa, powiaty i gminy, co ułatwiać będzie prowadzenie polityki informacyjnej.

W odpowiedzi na tę wypowiedź Pan Łukasz Tomczak stwierdził, że efekty działań PROW 2014-2020 są coraz bardziej widoczne zwłaszcza, że wymagane jest informowanie opinii publicznej, odbiorców działań i wszystkich zainteresowanych, że dane przedsięwzięcie współfinansowano ze środków unijnej pomocy finansowej (tablice informacyjne).

Głos następnie zabrała Pani Wanda Klepacka, która odniosła się do wcześniejszych wypowiedzi dotyczących dostępności środków finansowych. Poinformowała, że Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zleciła już pierwsze wypłaty w ramach KPO i nie ma zagrożenia braku finansowania. Ponadto deklaracje, które były składane we wcześniejszym okresie zostały dotrzymane. Zostały zabezpieczone środki na nabory w 100%. W zakresie przedsięwzięć dotyczących przetwórstwa, istniała, m.in. możliwość zakupu *food trucka*. Zaznaczyła, że istotne jest również dotarcie do młodych rolników, poprzez wybranie odpowiednich kanałów informacyjnych. Poinformowała o prowadzonej aktualizacji *Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa do 2030 roku* oraz, że istotne jest bezpieczeństwo żywności i budowa odporności. W nawiązaniu do problemów w związku z prowadzonym elektronicznym naborem wniosków, Pani Wanda Klepacka przedstawiła zasady i związane z tym ułatwienia dotyczące otrzymywanych powiadomień przez rolników w formie sms-a lub mailowo. Stwierdziła, że sprawy dotyczące promocji wymagają weryfikacji i poprawy.

V. Sprawy różne

Ostatnim punktem posiedzenia KM PROW 2014-2020 były sprawy różne. Nie zostały zgłoszone żadne propozycje dodatkowych tematów.

Pan Dyrektor Łukasz Tomczak podziękował wszystkim za udział w posiedzeniu, za dyskusję, pracę i zaangażowanie.